

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady, zmieniającego rozporządzenie (WE) 1260/1999, ustalającego przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych dotyczących czasu trwania programu PEACE i przydzielenia nowych środków

COM(2004) 631 końcowy

(2005/C 157/26)

Dnia 9 grudnia 2004 r. Komisja zgodnie z art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej

Biorąc pod uwagę pilny charakter sprawy, Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny na swojej 413 sesji z dnia 15-16 grudnia 2004 r. podjął decyzję o mianowaniu **Johna Simpsona** sprawozdawcą generalnym i przyjął jednomyślnie niniejszą opinię.

1. Wprowadzenie

1.1 Unia Europejska nadzorowała działania pokojowe i działania mające na celu pojednanie w Irlandii Północnej i regionie granicznym Irlandii od roku 1995 poprzez dwa odrębne programy pokojowe — Program Specjalnego Wsparcia dla Pokoju i Pojednania („PEACE I”) 1995/99 i Program Specjalnego Wsparcia dla Pokoju i Pojednania UE („PEACE II”) 2000/04.

1.2 Programy te dostarczyły ponad 100 milionów rocznie kwalifikującemu się regionowi, czyli całości Irlandii Północnej i regionowi granicznemu Irlandii. Oba programy łączy ta sama tematyka i cel — chodzi o postęp w kierunku społeczeństwa żyjącego w pokoju i w kierunku pojednania; oba programy wspierają odbudowę gospodarki i działania w zakresie integracji społecznej; i oba są realizowane przez organy lokalne.

1.3 Program PEACE II przedstawia obecnie wartość 531 milionów euro na pięć lat, czyli 106 milionów euro rocznie. Roczna wartość składnika przypadającego na Irlandię Północną wynosi ok. 85 milionów euro, a na region graniczny — ok. 22 milionów euro. Oba Państwa Członkowskie dostarczają 25 % łącznych środków i gwarantują, że dodatkowe wymogi związane z programem zostaną spełnione.

2. Cel wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady

2.1 Zaleca się przedłużenie programu PEACE II o dwa lata, gdyż nadzieje z roku 1998 związane z postępowaniem politycznym w Irlandii Północnej nie spełniły się w spodziewanym stopniu, a instytucje polityczne nie osiągnęły stabilności. Działania na rzecz pokoju i pojednania w dalszym ciągu są niezwykle ważne.

2.2 W roku 2003 przeprowadzone zostały razem ocena ex post PEACE I i przegląd śródkresowy PEACE II. W ocenie ex post PEACE I zawarty był wniosek, że program odniósł sukces

na polu integracji i pojednania i przyniósł również wymierne korzyści w dziedzinie tworzenia miejsc pracy, szkolenia i rozwoju przedsiębiorczości. Przegląd śródkresowy PEACE II zalecał, aby program przy selekcji projektów w większym stopniu koncentrował się na kryteriach dotyczących pokoju i pojednania i odnotowywał wysoki odsetek projektów łączących różne społeczności. Oba programy miały duże znaczenie, jeśli chodzi o tworzenie miejsc pracy i rozwój przedsiębiorczości.

2.3 Przegląd śródkresowy wskazał istotną potrzebę kontynuowania działań pokojowych i zalecił wzmożoną koncentrację na działaniach, które w sposób bezpośredni przyczyniają się do pojednania. Przedłużenie do roku 2006, proponowane przez Komisję, umożliwiłoby realizację zaleceń zawartych w przeglądzie śródkresowym poprzez wspieranie tych istniejących środków w ramach programu, które najbardziej odpowiadają obecnym potrzebom działań w kierunku pojednania.

2.4 Dnia 18 maja 2004 r. premier Wielkiej Brytanii i premier Irlandii napisali do przewodniczącego Komisji list, w którym informowali o osiągnięciach w ramach dwóch finansowanych przez UE programów PEACE i o ich wkładzie do procesu pokojowego w Irlandii Północnej. Zwrócili się z prośbą o przedłużenie programu PEACE II do grudnia 2006 r.

2.5 Dnia 16 czerwca 2004 r. przewodniczący Komisji odpowiedział, że Komisja chętnie podejmie się kontynuacji tych wysiłków. W dniach 17-18 czerwca 2004 r., na prośbę premierów Wielkiej Brytanii i Irlandii, Rada Europejska zajęła się kwestią obecnych trudności na drodze procesu pokojowego w Irlandii Północnej i potwierdziła swoje wsparcie dla wysiłków podejmowanych przez oba rządy w celu ponownego ustanowienia zdecentralizowanych instytucji politycznych. W celu wspierania tych działań Rada Europejska wezwała Komisję do uwzględnienia możliwości, że działania w ramach programu PEACE II będą skoordynowane w czasie z programami funduszy strukturalnych, które dobiegają końca w 2006 r.

2.6 Oznaczałoby to przedłużenie programu PEACE II o dwa dalsze lata.

3. Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady

3.1 Dokument COM (2004) 631 (final) jest odpowiedzią Komisji na wniosek Rady. Zaleca się w nim przedłużenie programu PEACE II o dwa lata, do wartości 60 milionów rocznie, z czego 41 milionów euro przeznaczone ma być na wydatki w Irlandii Północnej, a 19 milionów euro na region graniczny Irlandii. Jest to zgodne z wnioskiem złożonym przez te dwa Państwa Członkowskie we wrześniu 2004 r. po debacie powszechnej.

3.2 W celu realizacji przedłużenia PEACE II i przyznania mu niezbędnych środków finansowych wniosek dotyczący rozporządzenia Rady zmieniałby rozporządzenie (WE) 1260/1999, w którym zawarte są ogólne ustalenia dotyczące funduszy strukturalnych, łącznie z długością trwania programu PEACE II i całkowitymi rocznymi przydzielonymi środkami aż do roku 2006.

3.3 W celu umożliwienia finansowania tego przedłużenia w ramach budżetu funduszy strukturalnych, proponowane rozporządzenie Rady zmienia zapis o dostępnych do przydzienia środkach w ramach funduszy strukturalnych — ze 195 miliardów euro na 195,1 miliarda euro. Związana z tym kolejna zmiana zwiększa limit dostępnych funduszy strukturalnych przeznaczonych na cel 1 (włączając w to wsparcie przejściowe) ze 135,9 miliarda euro na 136 miliardów euro⁽¹⁾.

3.4 Proponowane rozporządzenie Rady zmienia okres trwania programu PEACE II z 2000-2004 na lata 2000-2006.

4. Podsumowanie

4.1 Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjmuje z zadowoleniem wkład Unii Europejskiej do budowy pokoju, stabilności i pojednania na wyspie Irlandii.

4.2 Komitet z zainteresowaniem przyjął do wiadomości postępy poczynione od roku 1995, kiedy zatwierdzony został

PEACE I. Komitet przyjął również z zadowoleniem zalecenia dla Komisji uczynione przez organizację odpowiedzialną za realizację i nadzór nad programem PEACE II, Specjalny Organ ds. Programów UE, które powinny usprawnić działanie programu i zwiększyć nacisk na działania na rzecz pojednania.

4.3 Komitet uznaje również, że działanie na rzecz pokoju poprzez zaangażowanie ludzi w rozwój ich własnych społeczności jest ciągłym procesem. Komitet z satysfakcją odnotowuje więc pozytywny udział wniesiony w upowszechnianie partnerstwa społecznego i społeczeństwa obywatelskiego przez Lokalne Partnerstwa Strategiczne (*Local Strategy Partnerships — LSP*) utworzone w Irlandii Północnej w wyniku programu PEACE II. Zadowolenie Komitetu budzi powołanie, z jakim LSP nawiązują partnerską współpracę z samorządem lokalnym i innymi organami publicznymi z jednej strony oraz partnerami społecznymi z drugiej. Działalnością tą — wraz z pośredniczącymi podmiotami finansującymi — służą one pojednaniu w łonie społeczeństwa Irlandii Północnej. Komitet wyraża wdzięczność instytucjom Unii Europejskiej za ułatwienie rozwoju tych partnerstw, które mogą służyć za wzór dla społeczeństwa obywatelskiego w innych częściach UE i w innych podzielonych społecznościach w UE.

4.4 Zgodnie z zaleceniami przeglądu śródkresowego programu PEACE II, dotyczącymi większego skupienia się na działaniach bezpośrednio służących pojednaniu, Komitet wyraża nadzieję, że przedłużony program PEACE II wykorzystany zostanie na wspieranie projektów bardziej konkretnie związanych z dążeniem do pokoju i pojednania, mniej natomiast będzie uzależniony od kryteriów czysto ekonomicznych, mających niewielki wpływ na te grupy społeczne, które najbardziej ucierpiały od niepokoju. Komitet życzyłby sobie również, by przedłużenie PEACE II przeznaczono na wspieranie projektów związanych z rasizmem i innymi problemami dotyczącymi imigrantów zarobkowych, którzy próbują skorzystać z dobrodziejstw unijnej polityki swobody przepływu pracowników.

4.5 Komitet opowiada się więc za przyjęciem proponowanego rozporządzenia.

Bruksela, 16 grudnia 2004 r.

Przewodnicząca

Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Anne-Marie SIGMUND

⁽¹⁾ Korekta techniczna: projekt rozporządzenia błędnie podaje obecną wartość dla celu 1 jako 135,6 miliarda. We właściwym rozporządzeniu 1260/1999, art. 7, mowa jest o 135,9 miliarda.